

Mənəli həyat yolu

Hər bir insanın özünəməxsus ömür payı, tale yolu vardır. Hər kəs öz yolu ilə addımlayır, irəliləyir, ömür payını yaşayır. Kim ki, inamlı, qətiyyətli addımlar atır, çətinliklərə sinə gərir, həyatda heç vaxt büdrəmir, yeni-yeni uğurlar qazanır.

ADPU-nun Quba filialının "Təbiət fənləri və onun tədrisi metodikası" kafedrasının baş müəllimi Şixəmməd Seyidməmmədov məhz belə ömür yolu keçmiş insanlardandır.

Onun həyat yolu, elmi-pedaqoji uğurları təsdiq edir ki, ömrü, həyatı zəhmətlə, mənəvi dünyası fikirlə yaşamış insan, vətəndaş, soydaş, müəllim ... ömrüdür.

Yaşadığımız illər bizdən sonra qalacaq kitab-kitabça, məqalə və ya başqa əməllərimizdə əbədiləşir, tarixləşir. Şixəmməd müəllim haqqında yazıya ele onun həyat yoluna işiq saçmaqla başlamağı daha düzgün bildim. Axı, bəzən illərlə birlikdə çalışdığımız və ya tanıdığımız insan haqqında, onun ömür yolu barədə heç nə bilmirik. Özümüz özümüzsə sual veririk ki, biz kimik? Həraddan gəlirik, hara gedirik? Hardan başlayıb 70 yaşı bu günlərdə tamam olmuş Şixəmməd müəllimin həyat yolu?

Dünyaya Qubanın dilbər guşələrindən olan Qımıl kəndində göz açmış Ş.Seyidməmmədov orta təhsilini ele doğma kəndində alaraq həyat yollarına qədəm qoyub. Almaniya Demokratik Respublikasında hərbi xidmət müddətində özünü fiziki cəhətdən çətinliklərə öyrədib, möhkəmlənib, polad kimi bərkilib. Bakı Dövlət Universitetinin "Geoloji coğrafiya fakültəsini coğrafiyaçı, coğrafiya müəllimi ixtisası üzrə bitirib.

Şixəmməd müəllimin milli təhsil quruculuğu yollarında müəllim, metodist, proqram tərtibçisi, neçə-neçə metodik vəsait müəllifi, Dağlı kənd tam orta məktəbində işlədiyi vaxt pultaşdırılmış xəritələr hazırlayaraq coğrafiya kabinetini zənginləşdirən, bütün cihaz və alətləri özü hazırlayaraq "Coğrafiya meydançası" təşkil edən bir müəllim kimi əməyi, axtarışları əvəzsizdir. Şixəmməd Seyidməmmədov müxtəlif illərdə rayonun Künətgazma ümumi orta,

Xaltan və Dağlı kənd tam orta məktəblərində müəllim, direktor müavini, direktoru kimi fəaliyyət göstərmiş, Quba Sənaye Pedaqoji texnikumunda, Quba Texniki Təmayüllü və Quba Özəl Türk liseylərində müəllim, Baş İxtisasartırma İnstitutunun Quba İstinad Məntəqəsinin Humanitar fənlər kabinetinin müdiri vəzifəsində işləyib.

Ş.Seyidməmmədov 1984-cü ildə RTŞ metodmərkəzində coğrafiya metodisti vəzifəsinə təyin olunub. Bu vəzifədə işlədiyi 34 il ərzində öz bacarığı, təşəbbüskarlığı, yaradıcı qabiliyyəti ilə həmişə bir addım öndə olmağa çalışıb.

Şixəmməd müəllim pedaqoji fəaliyyətlə yanaşı publisistikaya da meyl göstərib. O, respublikanın 45 - dən çox qəzet və jurnalında çap verəyi həcmində 1500-dən çox məqalə çap etdirib ki, onların böyük əksəriyyəti təhsilin müxtəlif sahələrinə, qabaqcıl təcrübəyə, ayrı-ayrı dərslərin müzakirəsinə, coğrafiyanın kürikuluma tədrisinə həsr edilmiş elmi, elmi-metodik, elmi-publisistik məqalələrdir.

Ş.Seyidməmmədov ikinci, yaradıcı qrupa daxil olan metodistlərdən olmuşdur. Elmi - metodik səviyyəsini artırmağa həmişə xüsusi diqqət yetirən Şixəmməd müəllim həm pedaqoq, həm də metodist kimi respublikamızın tanınmış coğrafiyaşünas alimləri - akademik Budaq Budaqov professorlar Hadi Əliyev, Müseyib Müseyibov, Pullu Mirzəyev, Nizaməddin Allahverdiyev, Şövqə Göyçayski, Həsən Sadiqlı, dosentlər Malik Mirzəyev, Gülsabbah Hacıyeva, Yavər Əliyev Azərbaycanda coğrafiya metodikasının banisi sayılan Məmməd Zulfüqarovdan çox şey öyrənmiş, görüb-götürmüşdür. Az bir müddətdə o, onlarla müəllimin tədris sistemi ilə marqlanmış, öyrənib ümumiləşdirmiş, pedaqoji mətbuat səhifələrində yaymağa təşəbbüs göstərmişdir. Ş.Seyidməmmədovun qabaqcıl təcrübə materiallarını əks etdirən, müxtəlif mətbu orqanlarında çap olunan yazıları, istərsə də 368 səhifəlik "Nur yolu" kitabındakı 131 oçerk özünün elmi-metodik məmunu, publisistik üslubu ilə diqqəti cəlb edir. Şixəmməd müəllimin kitab və kitabçalarının, metodik vəsaitlərinin, məqalələrinin ad göstəriciləri aşağıdakılardır:

dır: "Açıq səma altında təbiət laboratoriyası", "Coğrafiyadan test nümunələri", "Coğrafi məsələlər", "V sinif Təbiətşünaslıq və VI-XI siniflərin coğrafiya proqramının planlaşdırılması", "Ekoloji təbiətə günün tələbidir", "Havanın bəzi elementlərinin səbəb və xassələri", "Quba rayonun oykonimləri", "Məktəb coğrafiyasının banisi", "İbn Sinanın həyatı və fəaliyyəti", "Qubanın mineral bulaqları", "Akif müəllimin açıq dersi", "Fəal təlim nədir? və s.

Azərbaycan Yazıçılar və Jurnalistlər birliklərinin üzvü "Araz" və "Qızıl qələm" media mükafatları laureatı, Qubada fəaliyyəti göstərən "Gülüstən" elmi-ədəbi məclisinin sədri, müəllim-publisist Ş.Seyidməmmədov həm də "Qəçrəş", "Nur yolu", "Ləzgi lətifələri", "Qu-

ba şəhidləri", "Qubanın təbiət abidələri" adlı publisist, "Aydın günahı" hekayələr, "Sözün işığı" kimi şeir kitablarının müəllifidir.

Sonuncu olan "44 günlük tarixi möcüzə" kitabında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda mərdlik və şücaət göstərmiş, müxtəlif orden və medallara layiq görülmüş, 50 nəfər qubalı şəhidin həyat və fəaliyyətindən bəhs edilir. Kitabla daxil edilmiş oçerklərdə onların mübariz döyüş yolu, hərbi keyfiyyətləri, Vətən məhəbbəti işıqlandırılır.

ADPU-nun Quba filialının direktoru, dosent Yusif Aliyev kitaba qiymət qoyaraq "Ön söz"də yazır: Müəllif kitabı şəhid ruhlarının pıçıltısı ilə yazaraq hər bir şəhidin həyat və döyüş yolunu canlı şəkildə oxucuya çatdırı bilməmişdir. ... Bu kitab yetişən gənc nəslin təlim-tərbiyəsində böyük əhəmiyyət kəsb edir".

Ş.Seyidməmmədov hazırda ADPU-nun Quba filialının "Təbiət fənləri və onun tədrisi metodikası" kafedrasında baş müəllim işləyir və "Azərbaycanın fiziki coğrafiyası", "Azərbaycanın iqtisadi coğrafiyası", "Dünyanın iqtisadi coğrafiyası", "Ətraf aləmlə tanışlıq və onun tədrisi metodikası" və s. fənləri tədris edir.

Şixəmməd Seyidməmmədovun müəllimliyində tələbkərlə qayğı üzvi bağlılıq təşkil edir. Dərsdə çox ciddi və tələbkərkən Şixəmməd müəllim tələbələri ilə dostluq etməyi də bacarır, onlara dəyərli məsləhətlər verir, elm və həyat yollarında qayğıkeşlik edir, yol göstərir. Həmişə tələbələrə problemləri ilə maraqlanır, onlara kömək edir, oxumağa ruhlandırır, atalıq qayğısı göstərir. Odur ki, tələbələr də ona böyük hörmət göstərirlər.

Şixəmməd müəllim həm də gözəl ailə başçısıdır. Onun iki oğlu, iki qızı və 14 nəvəsi vardır. Oğlu Mayıs dil-ədəbiyyat və qızı Sveta ibtidai sinif, gəlini

Elnurə ingilis dili müəllimi kimi Quba rayonu, Dağlı kənd tam orta məktəbinin sayılıb - seçilən, öz zəhmətləri ilə hörmət qazanan müəllimlərindəndirlər. Oğlanları Nürəddin və Nəsir də ali təhsillidirlər. Nəvəsi Vüsal bu dərs ilində Azərbaycan Texniki Unversitetinin "Informasiya texnologiyaları" fakültəsində daxil olmuşdur.

Şairlərimiz tərəfindən Şixəmməd müəllimin şəninə 100-dən artıq şeir qələmə alınmışdır ki, bu şeirlərdə də o çox gözəl səciyyələri. Mən də 70 yaşı bu günlərdə tamam olmuş, bu gün də gənclik həvəsi ilə yazıb yaradan və pedaqoji fəaliyyətini davam etdirən Şixəmməd Seyidməmmədova uzun, sağlam ömür və yeni-yeni uğurlar arzulamaqla yazımı onun 70 - illik yubileyinə ithaf etdiyim "Şixəmməd müəllim" şeiri ilə bitirmək istəyirəm.

**Ağaran saçların ömrünə bəzək,
Dağlar zirvəsindən gəldi soraqın.
Səni sarsıtmadı hər əsən külək,
Nurlu ömrün oldu arxan, dayağın.**

**Yarım əsrdən çox məktəb yolları,
Ayağın altında basıldı sənin.
Neçə ürəklərin ilk arzuları,
Müəllim adına yazıldı sənin.**

**Nə qədər övlada sən bilik verdin,
Nə qədər insana bəxş etdin həyat.
İllərin özünə yollar göstərdin,
Sevincinə döndü hər şadlıq, büsat.**

**Şixəmməd müəllim, öz adın ilə,
Qəlblərdə əbədi izlər salarsan.
Daha bu dünyada qocaldım demə,
Həyatdan min şəfaq, min nur alarsan.**

**Güləddin Həməzəyev,
ADPU-nun Quba filialının "Təbiət fənləri və onun tədrisi metodikası" kafedrasının müdiri, dosent**